

Nr 176.

Av fröken **Hesselgren**, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag angående minskning av anslaget till Anna Sandströms högre lärarinneseminarium.

I statsverkspropositionen, åttonde huvudtiteln sid. 463, hemställer herr statsrådet och chefen för kungl. ecklesiastikdepartementet, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen en minskning av det ordinarie reservationsanslaget till privatläroverk med 1,500 kronor genom minskning av anslaget till Anna Sandströms högre lärarinneseminarium, varigenom dess första årskurs skulle indragas redan innevarande års höst: enligt den av skolöverstyrelsen uppgjorda planen skulle de återstående två avdelningarna successivt indragas och seminariets verksamhet upphöra med vårterminen 1928.

Statsrådet har som motivering för sitt förslag åberopat en av skolöverstyrelsen på nåd. befallning gjord utredning av den 5 november 1925.

Kungl. Maj:ts proposition står emellertid i direkt motsats till skolöverstyrelsens åberopade und. yttrande, i det att skolöverstyrelsen (prop. sid. 458) yttrar: »Att på sådant sätt minska antalet högre seminarier från fyra till tre, måste emellertid anses vara en åtgärd av djupt ingripande betydelse och ägnad att i och för sig väcka allvarliga betänkligheter». Därefter fortsätter skolöverstyrelsen — av statsrådet förbigånget —: »Överstyrelsen tillåter sig i detta sammanhang framhålla, vad överstyrelsen funnit sig vid flera föregående tillfällen böra betona, att enligt överstyrelsens erfarenhet de från de högre seminarierna, de enskilda såväl som statens, utexaminerade lärarinna i de flesta fall visat sig särdeles väl rustade för sitt kall och utfört ett gott och värdefullt arbete i undervisningens tjänst samt att de i det hela väl hävdad sin ställning vid sidan av lärarinnorna med akademisk utbildning. Vidare må erinras därom, att de enskilda seminarierna hittills visat sig behöfliga för att tillgodose skolornas behov av kvinnliga lärarkrafter med erforderlig teoretisk och praktisk-pedagogisk utbildning, och antagligt är, att när mera tillfälliga omständigheter upphört att verka, de åter skola behövas för samma uppgift i större omfattning än för närvarande.»

Efter dessa ord avslutar skolöverstyrelsen tankegången med de av statsrådet citerade orden: »Det är ej lätt att till ersättning för ett seminarium, som redan indragits, efter ett antal år skapa ett till äventyrs då behöfligt nytt sådant seminarium. Det synes överstyrelsen därför vara av betydelse,

att de enskilda seminarierna hållas vid makt, tills förhållandena på ifrågasvarande område hunnit antaga en mera konstant natur».

Att skolöverstyrelsen tillmäter denna argumentation mot nedläggande av något seminarium stor betydelse, framgår otvetydigt av följande uttalande ur skolöverstyrelsens skrivelse till statsrådet och chefen för kungl. ecklesiastikdepartementet av den 7 december 1925: »På skäl, som överstyrelsen framlagt i sitt underdåniga yttrande den 5 november 1925 med utredning rörande behovet av vid högre lärarinneseminarium utbildade lärarinnor m. m., tillåter sig överstyrelsen emellertid i detta sammanhang ytterligare förorda restriktioner av sist antydda art framför vidtagande av åtgärder, som medföra nedläggandet av något seminarium».

En grundligare utredning av frågan synes mig särskilt ur den synpunkten nödvändig, att riksdagen ju förväntar förnyat förslag till en allsidig omorganisation av vårt lands skolväsen. Knappast kan det vara lämpligt att föregripa denna omorganisation genom ett beslut av den art, som statsrådet nu föreslår.

Jag vill också framhålla, att det synes mig hårt att genom en brådstörtad åtgärd tvinga ett företag, som under 25 år med mycket stora personliga uppoffringar gjort den betydande insats i vårt lands kulturarbete, som betecknas genom namnet Anna Sandström (Uffe), till nedläggande av sin verksamhet.

På grund av vad jag anfört får jag hemställa,

att riksdagen, i syfte att bereda Anna Sandströms seminarium samma årsanslag som det förut haft, ville öka det av Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen föreslagna ordinarie reservationsanslaget till privatläroverk med 1,500 kronor.

Stockholm den 22 januari 1926.

Kerstin Hesselgren.